

N:o 228.

Af herr S. Nordström, med förslag till ändrad lydelse af
72 och 73 §§ riksdagsordningen.

Med anledning dels af Kongl. Maj:ts nådiga proposition n:o 22 till innevarande Riksdag och dels bankoutsrottets memorial n:is 5 och 6, har, vid läsning af dit hörande handlingar, det icke kunnat undgås, att vissa suspicier gjort sig påträngande. Om de af Kongl. Maj:t föreslagna ändringarna rörande riksbanken varda upphöjda till lag, så följer deraf ett utvidgadt område för riksbankens verksamhet och inflytande på den finansiella verksamheten inom vårt land. Men dermed följer ock skärpta fordringar från allmänhetens sida, att denna verksamhet bedrifves på ett i alla afseenden mönstergilt sätt. Intet område för mensklig företagsamhet är mera känsligt för inflytelser och intryck än just våra penninginstitutioner. Då riksbanken utgör sjelfva grundvalen för alla dylika institutioner inom vårt land, så bör, enligt min uppfattning, icke ens skuggan af en misstanke få råda beträffande ändamålsenligheten och tillförlitligheten utaf dess förvaltning. Hvart ett misstroende derutinnan *kan* leda, derom har man från utlandet de sorgligaste erfarenheter. För en sund utveckling fordras likväl en fullt effektiv kontroll. Men när man genomläser bankoutsrottets memorial n:o 5, så ligger den misstanken mycket nära till hands, att någon slapphet i förvaltningen inom riksbanken vid någon tid gjort sig gällande, och att kontrollen icke varit sådan den bort vara. Emellertid kan man icke rimligtvis vänta, att statsrevisorerna, som under den jemförelsevis korta tid af två månader, hvarunder de äro sam-

lade, hafva att egna sin uppmärksamhet åt en sådan mångfald af förvaltningsgrenar, hvilka dertill för hvarje år utvidgas allt mer och mer, skola räcka till för ett sådant arbete. Man erinre sig blott den gren deraf, som på senare tid uppstått genom statens jernvägstrafik och dess labyrint af räkenskaper, hvilka, ensamt dessa, vore i behof af särskilda revisorer. Man kan icke vänta, säger jag, att statsrevisorerna skola medhinna annat än att ytligt och på ett högst otillfredsställande sätt egna sin tid och uppmärksamhet åt riksbankens hufvudkontor och dess förvaltning. Och dock torde väl knappast finnas någon gren af statsförvaltningen, som kräfver en noggrannare tillsyn och kontroll än just riksbankens hufvudkontor. Då dessutom för hvarje afdelningskontor af riksbanken tillsätts särskilda revisorer, så må man väl med full befogenhet kunna utsätta ett stort frågetecken, hvarför icke så jemväl eger rum för dess hufvudkontor. Jag tillåter mig därför att ställa inför Riksdagens förnyade ompröfning konstitutionsutskottets förslag af år 1893 i hvad det angår ändrad lydelse af 72 och 73 §§ riksdagsordningen. Detta förslag lyder sålunda:

§ 72.

Å hvarje lagtima riksdag förordnas revisorer till ett antal af tolf för att enligt regeringsformen och särskild instruktion granska statsverkets och till ett antal af sex för att, likaledes enligt regeringsformen och särskild instruktion, granska riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning. Desse revisorer utses till halfva antalet af hvardera kammaren. Hvarje revisionsförrättning skall omfatta ett års afslutade räkenskaper. Förrättningarna taga sin början å dag, som i instruktionen bestämmes, och skola inom två månaders tid vara fullbordade.

Revisorerna välja sjelfva för hvardera revisionen inom sig ordförande.

De anmärkningar, som revisorerna finna sig befogade att i sina berättelser till Riksdagen framställa, skola, sedan förklaringar deröfver inkommit, af näst följande Riksdag öfverlemnas till vederbörande utskotts granskning och vidare behandling.

§ 73.

På samma gång och på lika sätt, som fullmäktige och revisorer enligt föregående två §§ utses, tillsätts jemväl suppleanter, att, vid inträffande förfall för dem, träda i deras ställe, nemligen för fullmäktige i riksbanken tre, för fullmäktige i riksgäldskontoret likaledes tre, för revisorerna af statsverket sex samt för revisorerna af riksbanks- och riksgäldsverken fyra.

Om remiss till konstitutionsutskottet anhålles.

Stockholm den 10 mars 1896.

Sten Nordström.